

Iskanje po računalniških bazah podatkov

Angleški matematik George Boole je razvil "algebro logike", ki je postala temelj iskanja v računalniških bazah podatkov. Z Boolovimi operatorji AND, OR in NOT logično združujemo iskalne ključe v kompleksen profil iskanja. Z njimi ožimo ali širimo iskanje. Operator AND je logični operator preseka iskalnih ključev. Operator OR je logični operator zveze iskalnih ključev. Operator NOT je logični operator izključitve iskalnih ključev (na nekaterih iskalnih strojih uporabljamo operator "AND NOT"). Iskalne profile smiselno združujemo z oklepaji, s katerimi določamo vrstni red izvajanja posameznih operatorjev. Oklepaje je priporočljivo uporabljati vedno, kadar uporabljamo več operatorjev, da ne bi prišlo do zmešnjave.

Seznam operatorjev in način vpisovanja besed – SPLOŠNO:

1. + → *IN, AND*
2. brez znaka → *ALI, OR*
3. - → *BREZ, NOT*
4. **Beseda, ki je na koncu označena z *:** *DAR** Vsi zadetki vsebujejo besedo *DARS* (in izpeljanke *DARSA, DARSU, DARSOM...*) in vse ostale besede s skloni/spregatvami in oblike ter izpeljanke te besede;

POZOR: sistem ne upošteva slovenskih slovničnih izjem – primer *KOPER* → *KOPRA*; v primeru da v iskalniku vpišemo iskalni pojem *KOPE**, v seznamu zadetkov ne bodo vključeni dokumenti, ki vsebujejo besedo *KOPRA*

5. **Niz v dvojnih narekovajih "SE UGODI"** – pomeni **identični besedni niz**, ki ga iskalnik najde v besedilu dokumenta,

v tem primeru ne morete uporabljati opcije * za iskanje tudi po sklonih/spregatvah in drugih oblikah besede; znak " vedno ignorira vse znake znotraj njega

v primeru, da je v tekstu navede zapis *SE NE UGODI*, iskanje z nizom "*SE UGODI*" ne vrne rezultatov; v tem primeru je potrebno iskati *+SE +UGODI*

Primer: "*018-408/2013*" – Število zadetkov: **1** – ta način iskanja je najprimernejši v primeru, da poznamo številko v nazivu odločitve. Iskanje brez navednic namreč vrne več rezultatov in po vsej verjetnosti iskana odločitev ne bo na prvem mestu.

Prilagoditve iskalnika DKOM:

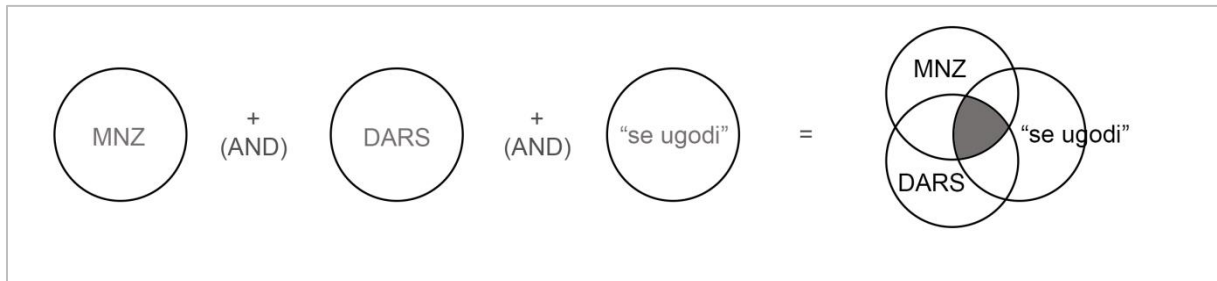
Če se iskalni pojem sklanja po pravilih slovenske slovnice in ne spada med izjeme kot npr.: *Koper*, *Kopra*, sistem najde vse oblike besede (sklanjatve, spregatve).

Operator IN (+)

Operator **IN** → AND (+) oži iskanje in zmanjša število zadetkov na vse dokumente, ki vsebujejo vse ključne besede v iskanju. Je logični operator preseka iskalnih nizov.

Primer: +MNZ +DARS +"se ugoti" - Število zadetkov: **3**

Primer: + DARS +"se ugoti" +Smrdel* - Število zadetkov: **25**

Operator ALI ()

Operator **ALI** → OR (zapišemo besedo brez nobenega predznaka) širi iskanje in poveča število zadetkov v iskalnem nizu. Zadetki vsebujejo dokumente, ki vsebujejo katerokoli ali vse ključne besede. Operator OR je logični operator zveze iskalnih nizov.

Primer: MNZ DARS "se ugoti" - Število zadetkov: **108**

Primer: DARS "se ugoti" Smrdel* - Število zadetkov: **278**

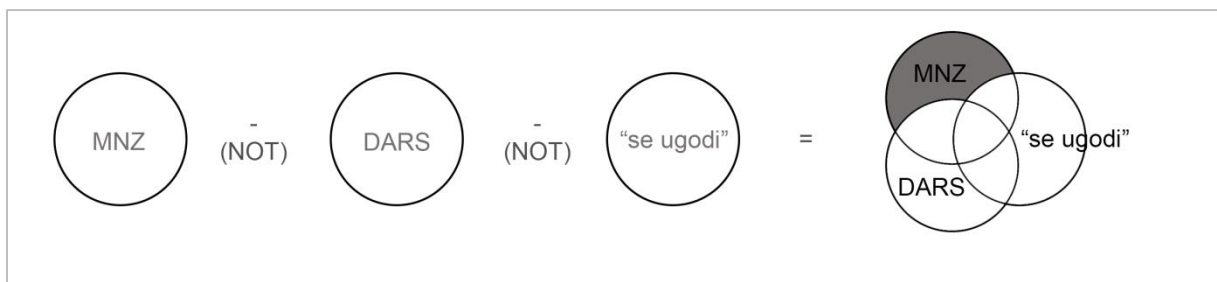

Operator BREZ (-)

Operator **BREZ** → NOT (-) omeji iskanje na tiste dokumente, ki ne vsebujejo ključne besede, ki jo z operatorjem NOT izločimo iz iskanja. Operator NOT je logični operator izključitve iskalnih nizov.

Primer: +MNZ -DARS -"se ugoti" - Število zadetkov: **104**

Primer: +DARS -"se ugoti" -Smrdel* - Število zadetkov: **253**

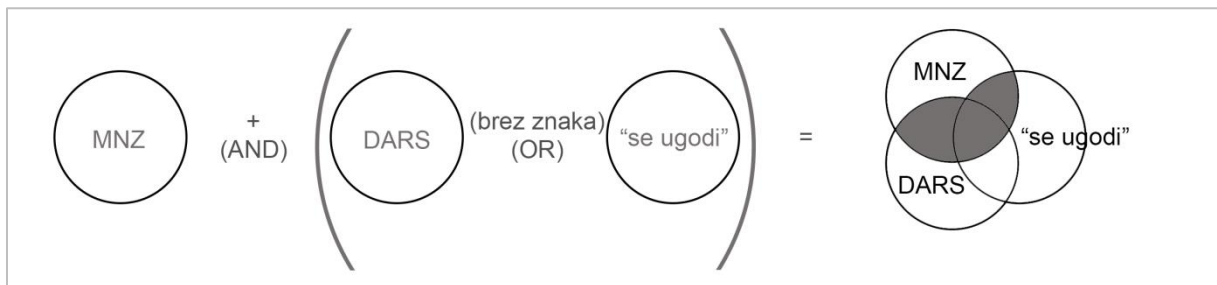

Združevanje operatorjev

Kombinacija operatorjev IN (+), ALI () in BREZ (-) z iskalnimi ključi, tvori kompleksen profil iskanja. Profile iskanja smiselno združujemo z oklepaji, s katerimi določamo vrstni red izvajanja posameznih operatorjev. Oklepaje je priporočljivo uporabljati vedno, kadar uporabljamo več operatorjev, da ne bi prišlo do zmešnjave.

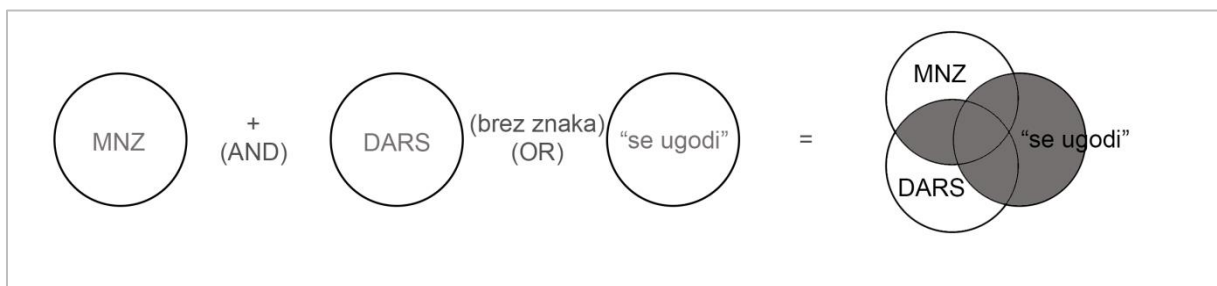
Primer: +MNZ +(DARS "se ugoti") - Število zadetkov: **108**

Primer: +DARS +("se ugoti" Smrdel*) - Število zadetkov: **278**

Primer: +MNZ +DARS "se ugoti" - Število zadetkov: **3**

Primer: +DARS +"se ugoti" Smrdel* - Število zadetkov: **278**

ⁱ Teksti povzeti po:

Celija, Nada D. (2000-2011): Katalog OKO [Elektronski vir] : hierarhično strukturirani viri, razpoložljivi na World Wide Webu. Hiperprostor. [Online]. Dostopnost: <<http://www.zrc-sazu.si/oko/>>